

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{24-04-18}}

Tid: 13:00–15:00

Plats: KS-salen, Rådhuset

Paragrafer: 1 - 12

Närvarande

Ledamöter

Marina Johansson (S) ordförande

Maria Nilsson (C)

Britt Olsson (M)

Elisabet Lann (KD) frånvarande

Hillewi Werring (MP)

Mariette Höij Risberg (D) frånvarande

Monica Pålsson (L)

Peter Svensson (V)

Lisen Forssell (SD)

SKPF

Zaidi Folias

Olof Jacobsson

Gerda Svendsen

Ulf Johansson

Anna-Lena Stjernlöf

SPF Seniorerna

Lena Gustafsson

Britt Johansson

Bo Andrén

PRO

Sven Carlsson

Birgitta Ljungström Bengtsson

Tommy Emanuelsson frånvarande

RPG

Karl Gunnar Nordanstad

Kerstin Ekberg

Sverigefinska pensionärer (Göteborg)

Anneli Ylijärvi frånvarande

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{2024-04-18}}

Finska Aftonstjärnan Iltatähti
Simo Sinkkonen

Sekreterare

Erica Thulin Manderhjelm, Stadsledningskontoret

Personalföreträdare

Stina Birgegård (ersätts av Erika Gustafsson) Kompetenscentrum om våld i nära
relationer SO Centrum

Åsa Persson, Kompetenscentrum om våld i nära relationer SO Centrum

Justeringsdag: 2024-04-29

Underskrifter

Sekreterare

Erica Thulin Manderhjelm

Ordförande

Marina Johansson (S)

Justerande

Ulf Johansson, SKPF

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande Marina Johansson (S) öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

§ 2 Upprop

Samordnare Erica Thulin Manderhjelm genomför upprop och noterar närvaro.

§ 3 Val av justerare

Beslut: Ulf Johansson, SKPF, utses av rådet till justerare.

§ 4 Fastställande av dagordning

Beslut: rådet fastställer föreslagen dagordning med tillägg av tre övriga frågor:

1. Veteran-VM – Kalle Nordanstad, RPG
2. Arvode för närvaro vid demokratidagen - Simo Sinkkonen, Finska Aftonstjärnan Iltatähti
3. Tillgången till korttidsboenden – kan anhöriga i behov av stöd få hjälp att bo på sådant boende som en form av avlastning? – Monica Pålsson, (L)

§ 5 Föregående protokoll (24-03-21)

Beslut: Föregående protokoll sändes ut tillsammans med kallelsen. Protokollet fastställs av rådet.

§ 6 Rapporter från KS, ÄVO mfl

Ordförande Marina Johansson (S) berättar angående klimatfrågan att en plan för klimatanpassning 2024-2026 håller på att tas fram. Seniorer i ännu högre grad än andra drabbas vid skyfall, värmeböljor och så vidare, så frågan är mycket angelägen. Eftersom förebyggande insatser ofta är billigare än att agera retroaktivt, är det oerhört viktigt att stärka kommunens förmåga att skapa bra förebyggande åtgärder.

Vidare har de årliga rapporterna från äldreombudsman och funktionshindersombudsman nu överlämnats.

Vad gäller ärendet rörande Tre Stiftelser nämns för kännedom att Vårdföretagarna hemställt till konkurrensverket att inleda tillsyn, och att Vardaga har ansökt hos förvaltningsrätten om att ogiltigförklara det tillfälliga vårdavtal som finns upprättat för Tre Stiftelser. Detta gör att staden måste skapa handlingsplaner för att hantera eventuella konsekvenser.

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{2024-04-18}}

Rådet ledamöter informeras om att en ny mötesplats invigs i Angered den 25 april klockan 12:00. Mötesplatsen är ett resultat av aktivt samskapande med seniorer i området, för ett direkt medinflytande.

Britt Olsson (M) kompletterar med att det inom ÄVO finns ett beslut om att alla socialsekreterare ska erbjudas en basutbildning, och att ett 15-tal också får en fördjupad utbildning för att adressera och hantera dessa frågor.

Som svar på fråga från Britt Johansson berättar Marina Johansson (S) att det finns en politisk majoritet för att erbjuda digitala fixare även till personer med funktionsnedsättning, och att förslaget förväntas gå igenom.

Marina Johansson (S) avslutar punkten som antecknar till protokollet.

§ 7 Öppet möte – arbetsgruppen informerar och har dialog

Olof Jacobsson inleder med information om läget i planeringen.

Öppet möte 2024 planeras till den 22 oktober. Mötet kommer pågå mellan 10:00-14:00, och flera ledamöter kommer behövas för att hjälpa till en timme innan och efter för att ställa i ordning och städa undan. Mötet kommer äga rum i Gamlestadens medborgarhus, i en lokal som kan ta upp till 200 personer beroende på hur vi möblerar.

Kort information kommer gå ut till pensionärsföreningarna i april/maj med fördjupande information efter sommaren.

Tänkbara innehåll och föreläsare:

- Gruppen jobbar vidare med dagens innehåll utifrån en lista på förslag, Anna Ståhlbröst som är digitaliseringsledare i Göteborgs Stad samt avdelningschef för innovationsavdelningen vid SLK kommer delta under det öppna mötet och kan bidra med inspel på andra lämpliga föreläsare
- Det kommer erbjudas kaffe och en lättare smörgås
- Moderator – fråga ställs till rådets ledamöter vilka som är villiga att bidra som moderatorer. Lämpligt med 2-4 personer som hjälps åt.
- Vid sidan av information direkt till pensionärsorganisationerna planerar arbetsgruppen för hur dagen ska göras synlig på andra sätt för att nå ut till allmänheten.

Marina Johansson (S) nämner att sammanträdet i maj kommer handla om digitalisering och IT och välfärdsteknik och att rådet från detta sammanträde också kan få uppslag till föreläsare och till teknik och redskap som kunde visas upp vid det öppna mötet.

Marina Johansson (S) avslutar punkten och vi antecknar den till protokollet.

§ 8 HSB Living Lab

Sven Carlsson, PRO återkopplar till rådets ledamöter utifrån sitt uppdrag att ta reda på förutsättningar att hålla ett rådsmöte där, alternativt göra ett studiebesök.

Sven konstaterar att det inte verkar lämpligt vare sig för rådsmöte eller studiebesök. HSB Living Lab ligger uppe vid Chalmers. Det finns dock inte bemanning där alla dagar vilket gör det svårt att synkronisera med rådets sammanträden. Dessutom tar de en avgift om 4.000 -5.000 kronor för studiebesök. Sammantaget föreslår Sven att vi lämnar idén, i alla fall för nuläget.

Ordförande Marina Johansson (S) tackar Sven för arbetet med att ta reda på fakta och rådet antecknar punkten till protokollet.

§ 9 14:00 – 14:30 Kompetenscentrum om våld i nära relation

– Erica Gustafsson och Åsa Persson, Kompetenscentrum Våld i nära relationer, inbjudna för information och dialog om stadens arbete för att motverka våld i nära relation kopplat till äldre

Erica och Åsa presenterar sig själva och sina uppdrag. De väljer att informera och berätta samtidigt som de öppnar för frågor och dialog.

Med utgångspunkt i vad som görs i staden hänvisar de delvis till Katrin Ceesay, ÄVO, som har samordningsuppdrag för våld i nära relationer med koppling till äldre. Katrin har besökt rådet vid tidigare tillfällen. Det finns också en plan som är giltig 2024–2027 enligt vilken alla förvaltningar och bolag ska arbeta för jämlikhet och jämställdhetsintegrering, analysera målgruppers behov ur ett normkritiskt behov med mera. Erica berättar att hösten 2022 genomfördes en ny insats där personal inom ÄVO fick utbildning för att sedan kunna utbilda andra.

Begreppet nära relation i detta sammanhang, innebär inte bara livspartner utan också exempelvis barn, andra anhöriga, eller även personal som en omsorgsassistent eller liknande. En bred definition med andra ord. Utöver ÄVOs personal utbildas även annan personal, en stor del av stadens hälsolotsar och hälsotek är utbildade inom området och deras verksamhet kan hjälpa till att fånga upp personer i behov av stöd, även anhörigkonsulenter är en del i kompetenscentrums målgrupp.

Dialog i rådet:

Lena Gustafsson, SPF Seniorerna, ställer fråga om hur någon som väljer att gå till en av stadens mötesplatser för att få andrum i vardagen, kan få möjlighet att tala med personal som har utbildning och kompetens i frågor om VinR?

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{2024-04-18}}

Svar: Ja, det kan man. Vissa men inte alla personalgrupper från mötesplatser har fått utbildning. Men eftersom frågan lyfts antar vi att det inte är helt tydligt, och därför tar vi med den och ser om vi kan utveckla vår strategi för att nå ut till fler.

Zaidi Folias, SKPF, ställer fråga om hur man arbetar för att fånga upp när seniorer som bor hemma och utsätts för fysiskt eller kanske främst psykiskt våld i hemmet och av sina anhöriga?

Svar: Vi som arbetar på kompetenscentrum arbetar med att utbilda medarbetare i staden och kan inte redogöra för hur man i specifika verksamheter arbetar med frågorna. Men del i utbildningen är absolut att göra det känt att våld förekommer i många olika former, ekonomiskt, fysiskt, psykiskt för att nämna några, och att göra det känt hur olika former av våld kan upptäckas.

Överlag är det viktigt att socialsekreterare tränar sig på att ställa frågor om våld till ALLA, för att inte missa att fråga någon.

En följdfråga är hur kommun och region samverkar i ärenden där enskilda har stöd från flera huvudmän. Vem bär ansvaret?

Svar: Kompetenscentrum fokuserar mest på samverkan på strukturell nivå med regionens motsvarighet. Det är svårt att svara på hur samverkan går till i individärenden, men ämnet är aktuellt och viktigt.

Kerstin Ekberg, RPG ställer frågan om hur organisationen är rustad att ta hand om de svar som kommer fram, när vi nu blivit bättre på att ställa frågor och att fråga fler?

Svar: Detta är en viktig fråga. Likaväl som personal behöver kunna ställa frågor behöver de kunskap om vilken hjälp som finns att erbjuda, var den erbjuds och hur den enskilde kan göra för att be om hjälp. Några exempel är att det finns särskilda boenden, olika typer av stödsamtal, för män och kvinnor, både utsatta och dem som utsätter, man kan ha rätt till närhålsans stöd om man mår väldigt dåligt. Stöd kan också vara ekonomiskt. Det är också viktigt att tänka på att inte alla som lever med våld i nära relation har vilja att lämna relationen, behovet av stöd kan också handla om förutsättningar att kunna vara kvar i relationen men utan våld.

Socialstyrelsen har tagit fram ett informationsmaterial som riktar sig till personer som lever med våld i nära relation. Det finns också en lagstiftning från 2022 som gör det brottsligt att utsätta barn för att se och uppleva våld i sin närmiljö, och barn kan lika gärna vara barnbarn.

Monica Pålsson (L) frågar varför kommun och region har var sitt kompetenscenter för att utbilda i dessa frågor, och hur dessa två center samarbetar? Monica frågar också om skillnaden mellan våld i nära relation och mäns våld mot kvinnor?

Svar: Kommun och region har regelbundna samarbetsmöten som även inkluderar Länsstyrelsen. Man gör avstämningar om gemensamma aktiviteter under året, lika eller

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{2024-04-18}}

skilda fokusområden, specifika avstämningar. Det finns även samverkan på individnivå genom rätten till samordnad individuell plan (SIP) – vilket är lagstadgat.

Mäns våld mot kvinnor – och våld i nära relation kan anses vara två olika sätt att prata om våld. När vi pratar om våld kan detta ibland delas upp i *mäns våld*, som ofta är krig, gängkriminalitet, stora konflikter, inom det finns också *mäns våld mot kvinnor* som samhällsproblem i offentliga miljöer, inom det finns *våld i nära relation* vilket heter så eftersom det inte bara är mäns våld mot kvinnor utan på många olika sätt med olika bindningar och relationer. Våld i nära relation är väldigt intimt, ett sammanhang där man ska kunna förvänta sig tillit och förtroende – vilket gör att det ofta är en särskild dimension av skam och skuld, många dubbla känslor. En grundläggande kärlek finns ofta som en del i den våldsbemängda relationen.

Olof Jakobsson, SKPF ställer en fråga om hur man idag utbildar räddningstjänsten och specifikt ambulansförare och brandmän om våld i nära relation?

Svar: Det är en viktig fråga och räddningstjänsten i Göteborg, både brand-och ambulanspersonal fick utbildning förra året. Samtidigt är det personalkategorier som ligger under regionen. Regionen arbetar väldigt mycket med dessa frågor och är också duktiga på att använda digitala utbildningar. Detsamma gäller utbildning för poliser.

Marina Johansson (S) nämner Kvinnojouren ADA, som inte kunde komma idag men som gärna vill besöka rådet vid något annat tillfälle. Vidare att Socialnämnden Centrum har en IOP med 11 idéburna organisationer rörande våld i nära relation.

Därefter avrundas punkten och tas till protokollet.

§ 10 Val av arbetsgrupper

Det finns inga arbetsgrupper att bilda detta sammanträde. Ordförande Marina Johansson (S) avslutar punkten som tas till protokollet.

§ 11 Övriga frågor

1. Veteran-VM – Kalle Nordanstad, RPG

Veteran-VM genomförs 13-25 augusti. Vid sidan av möjligheten att få se Ingmar Stenmark hoppa stavhopp finns klasser ända upp till 100-åringar i många grenar. VM kommer genomföras på tre olika ställen, varav Slottskogsvallen är ett, där pensionärsrådet kommer kunna disponera ett tält. Kalle vill främst uppmana alla att notera **datumet 31 maj**, då mer information om detta viktiga event kommer att delas. Lena, Ulf, Sven och Kalle jobbar vidare med detaljerna.

2. Arvode för närvaro vid demokratidagen - Simo Sinkkonen, Finska Aftonstjärnan Iltatähti

Beslut: Ordförande Marina Johansson (S) tillsammans med rådets ledamöter beslutar att inte medge arvode för deltagande i demokratidagen 2024.

Protokoll (nr 4)

Sammanträdesdatum: {{2024-04-18}}

Beslutet motiveras med att rådet ska följa gällande anvisningar för arvode.

Noteras också att rådet behöver bli mer noggranna med att besluta om arvode och alla förutsättningar i förväg så att vi har protokollförda beslut att knyta an till.

3. Tillgången till korttidsboenden – kan anhöriga i behov av stöd få hjälp att bo på sådant boende som en form av avlastning? – Monica Pahlsson, (L)

Marina Johansson (S) svarar kort på frågan. ÄVO är den förvaltning som ansvarar för korttidsplatser, idag finns 186 platser vilket bedöms vara tillräckligt i relation till vad insatsen är avsedd att fylla för behov.

Det är inte möjligt att som anhörig till en äldre, få möjlighet till avlastning genom att nyttja en korttidsplats.

Som avslutning lyfter Britt Johansson (SPF Seniorerna) en modell med växelboende, där en äldre som inte klarar av att bo kvar hemma, och där anhöriga/e inte orkar stötta, har möjlighet att nyttja korttidsboende två veckor i taget. Noteras dock att det är den som har behov för att klara sig själv som kan erbjudas annat boende, inte den anhöriga/e som ger stödet.

§ 12 Mötets avslutas

Ordförande Marina Johansson (S) avslutar mötet.

Handlingar som sänts ut med kallelsen:

1. Kallelse med dagordning
2. Föregående protokoll 24-03-21

Enligt uppdrag

Erica Thulin Manderhjelms

Tel: 031-368 04 28

erica.manderhjelms@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stad

Stadsledningskontoret